

Становище

За Дисертацията на Диана Иванова Петрова „Святото в религиозния опит в Прагматизма. Уилям Джеймс и Чарлс Сандърс Пърс” за присъждане на образователна и научна степен степен Доктор (Шифър 2.3 – Философия)

От доц.дфн Владимир Теохаров, Катедра Философия,
Философски Факултет, СУ „ Св.Климент Охридски „

Предложеният дисертационен труд се състои от Въведение, Три основни глави, Заключение, Справка за приносите и Библиография.

Във Въведението ясно са формулирани целите, задачите и методите на изследването. Представен е историческият контекст на възникването на Прагматизма като епоха на рязко раздалечаване и противопоставяне на Наука и Религия, Вярa и Знание. В този план изследователските търсения на дисертанта са насочени към разкриване на евристичната и особено актуална днес роля на Прагматизма като опит за синтез на тези елементи, или както е формулирано на стр.5- „синтезът на знание-вяра-действие”.

В дисертацията са използвани методите на херменевтиката и историко - философския анализ.

Първа глава е посветена на Метафизиката на Прагматизма. С основание се проследяват метафизичните мотиви в творчеството на Пърс и Джеймс (стр.18 и следващи), като се избягва тясно епистемологическо разглеждане на теориите за истината при двамата автори и се изтъкват метафизичните основания на техните възгледи.

Втора глава е посветена на теориите за истината и методите на научно изследване при двамата автори. Открито е мястото на вярата в този контекст. Истината се отъждествява с установеното, укрепеното вярване (стр.98). Отношението Наука – Религия се явява според дисертанта основополагащо за обединението на метафизика, теория на познанието и философия на религията при Пърс, което има и съответните етически измерения.

Последната глава от дисертацията е посветена на вярването като фундаментално понятие в Прагматизма. Религиозната вяра е тази, която ни подтиква и позволява да действаме по най-добрия начин, да променяме себе си и света около себе си към по-добро.(стр.150).

Като положителна страна на дисертацията бих изтъкнал доброто познаване на изворите и вторичната литература по темата, способността за ясно формулиране на проблемите и опит за тяхното разглеждане и разрешаване, както и позоваването на български автори и техните изследвания по въпроса.

За съжаление не са отчетени забележките относно езиковото оформление на дисертационния труд, направени на предварителните обсъждания. Искрено се надявам, че с оглед бъдещи публикации на Диана Петрова по темата и сродни на нея това ще бъде направено.

Авторефератът е изготвен според изискванията.

По време на своята докторантура Диана Петрова е работила добросъвестно и упорито, положила е успешно всички изпити,

посещавала е докторантски курсове и своевременно е изготвяла своите отчети.

Нямам съвместни публикации с Диана Петрова.

Предлагам на Уважаемото жури да подкрепи усилията на Дисертанта, като аз лично ще гласувам „ЗА” присъждането на образователна и научна степен Доктор на Диана Иванова Петрова.

03 януари 2021

Владимир Теохаров